

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa A.S.
przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Rejonowego w W. i D.G.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 września 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 23 listopada 2020 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej,

2) przyznaje radcy prawnemu M.C.M. i poleca Skarbowi Państwa - Sądowi Apelacyjnemu w (...) aby wypłacił mu kwotę 3.600,- (trzy tysiące sześćset) zł, powiększoną o należną stawkę podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu powodowi A.S. w postępowaniu kasacyjnym,

3) zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 3.600,- (trzy tysiące sześćset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Powód A.S. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 23 listopada 2020 r., oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 11 stycznia 2019 r., którym oddalono powództwo przeciw

Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Rejonowego w W. oraz D.G. o zapłatę zadośćuczynienia.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

W niniejszej skardze powołano się na przesłankę wskazaną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarżący podnosi, że oczywista zasadność jego skargi kasacyjnej wynika z naruszenia art. 23, art. 24 i art. 448 k.c. poprzez ich niezastosowanie oraz art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 378 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie przez Sąd odwoławczy ustaleń Sądu pierwszej instancji za własne, w sytuacji gdy podstawowym zarzutem apelacji było kwestionowanie ustaleń faktycznych.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, dla skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2016 r., IV CSK 729/14 oraz z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15 - nie publ.). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna bez głębszej analizy przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym - jego zdaniem - Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią juretryczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2013 r., I UK 214/13, nie publ.).

Nie sposób podzielić argumentacji skarżącego z kilku przyczyn. Po pierwsze powód nie wyjaśnił szczegółowo, na czym polegać miało naruszenie art. 23, art. 24 i art. 448 k.c., a przede wszystkim w jaki sposób naruszenie tych przepisów miałyby doprowadzić do wydania oczywiście wadliwego - w ocenie powoda -

wyroku. Nie jest to zrozumiałe m.in. ze względu na fakt, że dokumenty pochodzące z postępowania sądowego nie były w żadnej mierze rozpowszechniane przez sąd.

Również drugi element uzasadnienia oczywistej zasadności skargi nie spełnia wymagań stawianych w judykaturze Sądu Najwyższego tej przyczynie przyjęcia skargi do rozpoznania. Należy bowiem podkreślić, że w modelu apelacji pełnej obowiązującym w polskim prawie procesy cywilnego przyjęcie ustaleń sądu pierwszej instancji przez sąd odwoławczy za własne jest skutkiem przeanalizowania całego materiału sprawy, na który, wedle art. 382 k.p.c. składają się zarówno ustalenia poczynione przez sąd pierwszej instancji, jak i ustalenia własne sądu odwoławczego - o ile sąd ten przeprowadzał uzupełniające postępowanie dowodowe. Obowiązek orzekania z uwzględnieniem materiału dowodowego zgromadzonego przed sądem pierwszej instancji nie jest równoznaczny z faktem bezkrytycznego przyjęcia wypływających z niego ustaleń przez sąd odwoławczy. Przeciwnie, sąd rozpoznający apelację ma obowiązek powtórnej oceny całości sprawy. Po dokonaniu takiej analizy sąd odwoławczy może podjąć decyzję o konieczności uzupełnienia materiału dowodowego bądź też podzielić zdanie sądu pierwszej instancji co do oceny materiału już zebranego. W tym drugim przypadku w tekście uzasadnienia używa się sformułowania o „przyjęciu ustaleń faktycznych sądu pierwszej instancji za własne” (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2019 r., II CSK 62/18, niepubl.). Sformułowanie to oznacza zatem w języku prawniczym, że Sąd drugiej instancji powtórnie oceniając całość materiału dowodowego zgromadzonego z sprawie, doszedł do wniosków zbieżnych z wnioskami poczynionymi już wcześniej przez sąd pierwszej instancji i używa się go w celu uniknięcia zbędnych powtórzeń.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c., o kosztach postępowania kasacyjnego oraz o kosztach pomocy prawnej świadczonej z urzędu orzekł zaś na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 i § 8 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

